

Ministerie van Economische Zaken
T.a.v. projectgroep FINK
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG
per mail: fink@minez.nl

Betreft: Consultatie FINK

Zwolle, 8 juli 2016

Geachte heer Van Dijk, (Beste Paul),

Bijgaand vindt u onze reactie op het consultatiedocument van FINK.

Vanzelfsprekend zijn wij altijd tot nadere toelichting bereid.

Met vriendelijke groet,

Jan Wietsma

Reactie MKB-kredietcoach op het consultatiedocument van FINK

Inleiding

De afgelopen jaren heeft de Nederlandse overheid in het algemeen en het Ministerie van Economische Zaken in het bijzonder onderzoeken gedaan of laten uitvoeren naar de financierbaarheid van het MKB. Het betreft hier achtereenvolgens:

EZ-Rapport van de commissie Hoek (juli 2013)

EZ-NLevator (november 2013)

Rapport McKinsey en EZ 'Het kleinbedrijf Grote Motor van Nederland' (juni 2014)

Kamerbrief EZ 'Aanvullend actieplan mkb-financiering' (juli 2014)

SER 'financiering MKB' (oktober 2014)

Behoeftenonderzoek MKB-financiering KvK en HU (juli 2015)

De rode draad in de conclusies van deze rapporten zijn:

- Er is sprake van marktfalen als het gaat om transactiekosten, beschikbare informatie en inschatten kredietrisico's;
- Het eco-systeem rondom ondernemersfinanciering zit in een transitiefase die pas rond 2020 zal zijn afgerond;
- Gestapeld financieren wordt de norm;
- Ondernemers hebben ondersteuning nodig bij financieringsvraagstukken;
- Ondernemers hebben meer behoefte aan coaching waarbij het belangrijk is dat de kwaliteit van de coach op orde is;
- Introduceer een ondernemerscertificaat;
- Veel verdienmodellen in het MKB spelen nog onvoldoende in op de digitale economie. Dat maakt financiering lastig;
- Gebrek aan actuele financieringskennis in nagenoeg de hele financieringsketen. Er moet gewerkt worden aan het vergroten van ondernemersvaardigheden;
- Continue monitoring wordt steeds belangrijker;
- De financieringsketen moet zwaar inzetten op standaardisatie door middel van SBR cq SBR+;

Het project FINK (voorheen SBR+) was in eerste instantie gericht op het komen van een standaard voor financieringsaanvragen. Gedurende het project is de focus verlegd naar het inrichten van een platform waarop ondernemers – al dan niet geholpen door hun adviseur- op basis van een beperkt aantal gegevens kunnen vaststellen of een of meerdere financiers interesse hebben in het financieren van hun plannen.

Waarnemingen MKB-kredietcoach

In de uitvoering van de dagelijkse beroepspraktijk van MKB-kredietcoach constateren wij het volgende:

1. Het ontbreekt ondernemers aan kennis en vaardigheden om een goede financieringsaanvraag te schrijven cq businesscase op te werken.
2. Het is voor de ondernemer vaak niet duidelijk welke informatie de financier nodig heeft om een aanvraag in behandeling te nemen of te beoordelen.
3. Ondernemers weten niet bij welke financier ze moeten aankloppen voor een bepaald type financiering. Met als gevolg dat aanvragen bij het verkeerde loket worden ingediend.
4. Ondernemers hebben vaak de tijd niet om zich lang te verdiepen in een financieringsaanvraag. Daar komt bij dat men veel gevraagde informatie niet direct voor handen heeft.

Als het om de punten 1,2 en 3 gaat geldt dit vaak ook voor de intermediaire partij zoals de accountant of het administratiekantoor zoals blijkt uit het *Behoeftenonderzoek MKB-financiering*

van de KvK en HU. Daar komt bij dat de complexiteit van een aanvraag bij een stapelfinanciering veel werk van de intermediaire partij en de ondernemer vraagt. Waarbij de uitkomst ongewis. Reden voor veel ondernemers om af te zien van het indienen van een aanvraag. Overigens hebben gesprekken met het Innovatieteam van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland ook opgeleverd, dat veel technisch goede innovaties uiteindelijk niet gefinancierd worden omdat de ondernemer niet in staat is de juiste financieringspartij te vinden.

Twee typen financieringsvraagstukken

Het financieringsvraagstuk voor ondernemers kan worden opgedeeld in twee typen.

Het eerste type betreft het zogenaamde ‘one-issue’ vraagstuk. In deze gevallen zoekt de ondernemer een oplossing voor de financiering van zijn werkkapitaal of voor het aanschaffen van een bedrijfsmiddel. Veel van deze financieringsvraagstukken zijn redelijk acuut. Hetgeen inhoudt dat er vaak op korte termijn dat wil zeggen binnen enkele dagen tot weken een oplossing gevonden dient te worden. Uit het *Behoeftenonderzoek MKB-financiering van de KvK en de HU* blijkt dat het grootste deel van de financieringsvraagstukken oplossingen voor werkkapitaal of bedrijfsmiddelen betreffen.

Het tweede type betreft de zogenaamde complexe vraagstukken. Hierbij heeft de ondernemer meerdere vormen van financiering nodig om zijn bedrijfsvoering op langere termijn rond te krijgen. Veel van deze vraagstukken hangen samen met het financieren van groei, het realiseren van een bedrijfsovername, of het uitwerken van een innovatievraagstuk. Deze financieringsvraagstukken zijn meestal niet acuut en de termijn waarbinnen dit vraagstuk kan worden opgelost behelst een periode van enkele weken tot maanden.

Onnodig gebruik van financieringsoplossingen

Een deel van de ondernemers maakt onnodig gebruik van financieringsoplossingen. Dit geldt zeker voor werkkapitaal. Ondernemers zijn te weinig bezig met het beheersen van hun voorraadposities of het beheren van hun debiteurenportefeuille. Daarnaast zijn ondernemers vaak onvoldoende alert op het toepassen van de zogenaamde Gouden Balansregel waardoor er gebruik wordt gemaakt van niet passende financieringsvormen. In beide gevallen kan dit tot problemen lijden voor een ondernemer als hij een – aanvullende – financiering moet regelen.

Complex financieringslandschap

Het financieringslandschap is de afgelopen tien jaar ingrijpend veranderd. Enerzijds komt dit door toenemende wet- en regelgeving met als doel een nieuwe bankencrisis te voorkomen. Aan de andere kant hebben allerhande technologische ontwikkelingen er voor gezorgd dat er nieuwe aanbieders verschijnen die op basis van heel andere principes en risico-modellen komen tot een beoordeling van een financieringsaanvraag. (Fintech) Gevolg van dit alles is dat het voor zowel de ondernemer als de intermediaire partij lastig is om de juiste weg naar de meeste geschikte oplossing te vinden.

Nationale Financieringswijzer

Om ondernemers en intermediairs te ondersteunen bij het vinden van de juiste oplossing is door de Nederlandse Overheid, de bancaire partijen en werkgeversorganisaties gewerkt aan een instrument te weten de Nationale Financieringswijzer. De praktijk leert dat de Nationale Financieringswijzer nauwelijks bekend is bij intermediaire partijen. De MKB-kredietcoach verzorgt op frequente basis trainingen en cursussen voor accountants- en

administratiekantoren waarbij ook oplossingen als de Nationale Financieringswijzer aan de orde komen. Gemiddeld geeft 10 tot 15% van de aanwezige cursisten aan dat zij wel eens van de Nationale Financieringswijzer hebben gehoord. Wat dat betreft is het beter gesteld met de kennis over het bestaan van de Financieringsdesk daarvan geeft gemiddeld 50% van de cursusdeelnemers aan dat zij kennis hebben van het bestaan van deze desk.

Overigens bleek tijdens een cursus voor 60 controllers uit het midden- en kleinbedrijf dat slechts een (1) deelnemer wist dat de Nationale Financieringswijzer bestond.

Niet getoetste vooronderstelling

Een van de doelstellingen van het overheidsbeleid met betrekking tot ondernemersfinanciering is gericht op het nemen en ondersteunen van maatregelen met als doel de ondernemer eenvoudiger en sneller toegang te bieden tot financieringsoplossingen. Daarbij is de niet getoetste vooronderstelling dat de ondernemer zelf in staat moet zijn om zijn eigen financiering te regelen. Vanuit die (niet getoetste) vooronderstelling wordt het beleid ook mede vorm gegeven.

De praktijk leert echter anders. Het gros van de ondernemers in het kleinbedrijf schakelt een intermediaire partij in voor het regelen van zijn financieringsvraagstuk. Waarbij 70 tot 80% de voorkeur geeft aan zijn accountant of administratiekantoor.

Dat wil niet zeggen dat ondernemers meer succes hebben als ze een intermediaire partij inschakelen. Zo blijkt uit het *Behoeftenonderzoek MKBfinanciering van de KvK en de HU*.

De belangrijkste oorzaak is ook hier kennisachterstand bij de intermediair. Daarnaast dragen een gebrek aan procesoptimalisatie en het niet hergebruiken van aanwezig informatie bij aan een stroperig proces voor de intermediaire partij.

Financieren is een vak

Wat in het overheidsbeleid onvoldoende aandacht krijgt is de omstandigheid dat financieren tegenwoordig een vak is. Iets dat je er niet zomaar bij doet. Maar waar je daadwerkelijk tijd en aandacht voor vrij moet maken. Financieren gaat over de combinatie van kennis, ervaring en toepassing. Waarbij de ontwikkelingen in het financieringslandschap zodanig snel gaan, dat verdere specialisatie voor het succesvol kunnen afhandelen van een financieringsaanvraag noodzakelijk is. Iets wat door zowel de bestaande banken als de nieuwe financiers wordt onderkent. Ook Lex van Teeffelen lector financiële en economische advisering aan de Hogeschool Utrecht is die mening toegedaan zoals blijkt uit zijn artikel 'Financieren is tegenwoordig een vak' op *AccountancyVanmorgen* (28 juni 2016): <http://ow.ly/9kW73020vop> Het is dus maar de vraag of de niet geschoolde ondernemer vandaag de dag zelfstandig een financieringsaanvraag kan afhandelen.

Gevalideerde informatie is de levensader voor een financieringsaanvraag

Wil een financier ja kunnen zeggen op een financieringsaanvraag dan is het belangrijk dat hij kan beschikken over gevalideerde informatie. Met andere woorden er moeten geen twijfels zijn over de juistheid van de geboden informatie. Daarnaast dient de informatie volledig te zijn. Veel aanvragen worden afgewezen omdat de informatie niet volledig is. Daarnaast dient de geleverde informatie actueel te zijn.

Het gaat daarbij concreet om de volgende informatie:

Ondernemersplan

Als een ondernemer een financieringsaanvraag indient moet daar ook een ondernemersplan bijgevoegd zijn. In het ondernemersplan moeten de navolgende zaken uitgewerkt hebben.

Over de ondernemer

- Een heldere presentatie van de ondernemer, zijn achtergrond en ervaring
- Een heldere omschrijving van zijn kernactiviteiten
- Het doel dat de ondernemer de komende drie tot vijf jaar wil bereiken

Over de onderneming

- Het onderscheidend vermogen van zijn onderneming
- De producten of diensten die de ondernemer levert
- Marktgegevens, trends en ontwikkelingen in de branche
- Een concurrentieanalyse
- De marketing- en salesaanpak

- De aanwezige risico's en maatregelen die de ondernemer neemt om die te mitigeren
- Omzetprognose inclusief onderbouwing

Over de financiële paragraaf

- Balans voor en na kredietverstrekking
- Exploitatiebegroting
- Toelichting kosten exploitatie
- Kasstroomoverzicht
- Privébegroting (ondernemer of DGA)

Financieringsaanvraag

Het uitgewerkte ondernemersplan is de basis voor de financieringsaanvraag. Als de ondernemer een financieringsaanvraag indient moet hij daar nog de volgende zaken aan toevoegen.

- Het ondernemersplan
- Uittreksel KvK (maximaal 1 maand oud)
- Relevante persoonlijke gegevens – de C.V. -van de ondernemer(s)
- Statuten B.V. of N.V.
- V.O.F. of maatschapsakte
- Jaarcijfers opgesteld door een accountantskantoor of administratiekantoor bij voorkeur via SBR (vanaf 1/1/2017 verplicht)
- Onderbouwing financieringsbehoefte en investeringen
- Prognose: Positief, gemiddeld en negatief scenario. Bij voorkeur opgesteld door een accountants- of administratiekantoor

Deze informatie is afkomstig van de Nationale Financieringswijzer en zowel bankiers als alternatieve financiers geven aan dat hetgeen hierboven genoemd wordt de basis is van een financieringsaanvraag. Alleen wanneer het echter gaat over zogenaamde 'one-issue' financieringen voor bijvoorbeeld tijdelijke verhoging van werkkapitaal of een (her)investering kan men vaak volstaan met alleen financiële data.

Kredietpaspoort

Een van de instrumenten die financiers ondersteunen bij het objectiveren van door de ondernemer of zijn intermediair aangeleverde informatie is het Kredietpaspoort. Daarmee krijgt de financier een objectief inzicht in de ondernemer, de sterke en zwakke punten van de onderneming en zijn financiële situatie. Wanneer een intermediaire partij als de accountant deze informatie ook nog valideert. Dalen de faal- en frictiekosten in de totale financieringsketen.

Hergebruik van informatie

Veel informatie die financiers nodig hebben voor het beoordelen van een financieringsaanvraag is al aanwezig in allerhande systemen bij de ondernemer, zijn intermediair of derde partijen. Het zou goed zijn als partijen in de financieringsketen met elkaar samenwerken om deze informatie te hergebruiken of te delen. Een belangrijke voorwaarde hiervoor is standaardisatie.

Standaardisatie van data

Standaardisatie is een belangrijk hulpmiddel om kosten in een keten te verbeteren en gebruiksgemak te vergroten. Zo hebben zeecontainers een standaardmaat en maakt internet gebruik van het zogenaamde 'http' protocol. Als het gaat om uitwisseling van financiële data is er een open standaard die gebaseerd is op XML te weten: XBRL. XBRL is weer de basis van SBR een standaard voor system-to-system aanlevermethode om financiële rapportages te maken en te verzenden aan meerdere instanties. De implementatie van XBRL/SBR kent een lange geschiedenis. Reeds in 2004 werd er voor het eerst gesproken over het grootschalig toepassen van XBRL/SBR in diverse financiële verantwoordingsketens. Inmiddels past de Belastingdienst SBR

grootschalig toe in het aangifteproces van de diverse belastingen. Sinds een aantal jaren werken de drie grootbanken samen als het gaat om het aanleveren in SBR. De afgelopen jaren leerden dat ondernemers en intermediairs nauwelijks gebruik maakten van de mogelijkheid om aan te leveren in SBR. Eind 2015, begin 2016 hebben de drie grootbanken aangekondigd dat aanlevering in SBR per 1 januari 2017 verplicht wordt. Aanleveren op een andere manier mag nog wel, maar dan dient de ondernemer hiervoor te betalen. Het indicatieve bedrag dat hiermee gemoeid is bedraagt € 250 per jaarrekening.

Problemen rondom de implementatie van SBR

Dat de implementatie van SBR in de toelevering van financiële rapportages aan de banken de nodige problemen kende heeft te maken met de volgende zaken:

1. De bankmedewerkers van de lokale banken hadden liever een PDF. In veel gevallen kon men niet omgaan met SBR.
2. De banktaxonomie was niet stabiel. Met als gevolg dat er met enige regelmaat kleine aanpassingen plaatsvonden die voor softwareleveranciers een grote impact hadden. De softwareleveranciers hadden hun systemen nog niet ingericht op SBR. Met als gevolg dat aanpassingen in SBR vaak veel tijd en energie vergden.
3. Intermediaire partijen vroegen softwareleveranciers niet naar SBR-oplossingen.
4. Het gebruik van SBR leverde de ondernemers en de intermediaire partijen geen zichtbare (financiële) voordelen op.

Nu de banken de invoering van SBR ‘verplicht’ hebben gesteld. Zijn intermediaire partijen druk doende met het SBR-proof maken van hun systemen. Daarnaast hebben veel softwareleveranciers hun ontwikkelmethoden dusdanig aangepast, dat aanpassingen in taxonomieën eenvoudiger kunnen worden gerealiseerd.

Knock-out criteria

Voor het al dan niet toekennen van een financieringsaanvraag gebruiken financiers onder andere de door ondernemer aangeleverde informatie. Daarnaast worden er gebruik gemaakt van data en informatie waar de ondernemer vaak geen toegang toe heeft. Denk bijvoorbeeld aan BKR-registraties, data in openbare en niet openbare registers. Maar financiers gebruiken ook nog andere selectiecriteria als de branche waar de ondernemer in werkzaam is, de rechtsvorm, de regio, de landen waar een onderneming actief is. Maar ook de zogenoemde Basel-regelgeving kan leiden tot een ‘tijdelijk of voorwaardelijk’ nee. Banken dienen immers te voorkomen dat zij in bepaalde branches of markten overgefinancierd raken. Daarnaast maken nieuwe financiers gebruik van allerlei data uit diverse bronnen. Denk aan het zoekgedrag, de activiteiten op social media of bijvoorbeeld aan de locatiegegevens van een smartphone van de ondernemer. De praktijk leert dat financiers weinig transparant zijn over de aanvullende informatiebronnen waarmee zij hun beslissingen onderbouwen. De vraag is ook gerechtvaardigd of meer transparantie – op langere termijn - uiteindelijk leidt tot lagere faal- en frictiekosten omdat het gevaar van ‘window-dressing’ van de aanvrager bij een volledige kennis van de knock-out criteria alleen maar toe neemt.

Daarbij dient te worden opgemerkt dat financiers – onder voorwaarden – wel bereid zijn om deze knock-out criteria te delen met intermediairs als accountants- en administratiekantoren. Omdat deze intermediairs op grond van hun gedrags- en beroepsregels niet met informatie mogen ‘sjoemelen’.

Ervaringen FINK

De ervaringen van MKB-kredietcoach met FINK zijn beperkt. De belangrijkste reden hiervoor is dat de aanvraag- en afhandelingsprocedure om te komen tot een zogenaamde E-herkenning niet succesvol kon worden afgerond. Daarnaast is er onder accountants- en administratiekantoren een lage bereidheid om mee te doen aan een pilot die uiteindelijk niet naar de markt zal worden gebracht. Een ander kritiekpunt betreft het feit dat niet duidelijk is waarom een financier uiteindelijk wel of niet geïnteresseerd is in een aanvraag. Daarnaast zijn er financieringspartijen die meedoen met FINK die openlijk aangeven liever een aanvraag via hun eigen directe kanaal te

willen ontvangen. Ook werd opgemerkt dat overheidsregelingen met betrekking tot ondernemersfinanciering niet aanwezig zijn in FINK. Terwijl het gebruik kunnen maken van een overheidsregeling de kans op een ja bij een financierer aanmerkelijk vergroot.

Overige opmerkingen MKB-kredietcoach

De MKB-kredietcoach merkt ook op dat er diverse initiatieven met betrekking tot ondernemersfinanciering zijn waarbij de overheid betrokken is. Naast FINK en de eerder genoemde Nationale Financieringswijzer en het Kredietpaspoort. Betreft dit de Financieringsdesk, het Ondernemingsdossier en Borgstellingsregelingen. Wij merken op dat er weinig samenhang is in de behandeling van deze initiatieven, terwijl deze toch voor een groot deel complementair zijn en in een enkel geval zelfs overlappend. Dit maakt dat ondernemers, intermediairs en financiers huiverig zijn als het gaat om het promoten van dit soort initiatieven. Meer regie, consistentie en samenwerking met marktpartijen draagt bij aan het succes van de diverse initiatieven waar de overheid bij betrokken is. In die zin is MKB-kredietcoach voorstander van de figuur van een nationale MKB-financieringsregisseur die de verschillende initiatieven coördineert, afstemt en bewaakt.

Consultatievragen

Hieronder treft u onze reactie op de specifieke consultatievragen aan:

Consultatievraag 1: Welke rol dient de overheid te vervullen vanuit het belang van een marktplaats voor vraag en aanbod in de mkb-financieringsmarkt? Dient de overheid de ontwikkeling van een of meer marktplaatsen te stimuleren? Bieden (huidige of nieuwe) platforms voldoende mogelijkheden vanuit hun perspectief? Dienen ook overheidsregelingen (bijvoorbeeld subsidies) in beeld te komen?

De rol van de overheid met betrekking tot het bieden van een marktplaats dient beperkt te zijn. Er zijn meerdere initiatieven als het Fyndoo platform, Loanstreet en Capsearch die marktplaatsen ten behoeve van vraag en aanbod in de mkb-financieringsmarkt aanbieden. Daarbij tekent MKB-kredietcoach aan, dat gelet op het beperkte taalgebied dat Nederland bestrijkt er in Nederland slechts plaats is voor een beperkt aantal marktplaatsen. De initiële- en beheerskosten om een marktplaats op te zetten en in de lucht te houden zijn hoog. Wel zouden wij het een slimme zet van de overheid vinden als zij onderzoekt op welke wijze zij het platform FINK een zachte landing in de markt kan maken. Het zou goed zijn als de overheid zelf actie onderneemt om er voor zorg te dragen dat overheidsregelingen ook benaderbaar zijn via de platforms.

Consultatievraag 2: Welke spelregels zijn nodig?

Is er behoefte om toegang tot de financieringsmarkt te bevorderen dan wel om eisen te stellen aan de betrouwbaarheid van marktplaatsen en de financiers die daarop actief zijn? Moeten banken bijvoorbeeld worden gestimuleerd of verplicht om afgewezen verzoeken door te verwijzen? Dienen regels ervoor te zorgen dat informatie tussen financiers beter wordt gedeeld? Is het nodig en mogelijk om (publieke) eisen te stellen aan bijvoorbeeld het gebruik van informatie over bedrijven of aan de financiële bijdrage die wordt gevraagd?

Complexe marktplaatsen kunnen niet zonder toezichthouders. Aangezien ondernemers de financieringsmarkt als complex beleven is het belangrijk dat er eisen worden gesteld aan partijen die op een markt hun diensten en producten aanbieden. Dat kan door het instellen van een meldplicht, waarbij in ieder geval duidelijkheid wordt gegeven over de juridische structuur en de wijze waarop een aanbieder zelf weer wordt gefinancierd. Het zou goed zijn als banken bij een afwijzing van een financieringsaanvraag aangeven waarom een aanvraag is afgewezen. Zonodig door een kennisgeving aan de intermediair. Financiers zouden op hun eigen website duidelijker

kunnen aangeven welke informatie zij nodig hebben om een aanvraag te beoordelen. Ook zouden zij iets kunnen vertellen over het wegingsproces nadat een aanvraag is ingediend. Daarnaast zou het goed zijn dat ondernemers zich ervan bewust worden dat de (mogelijke) toegang tot een financiering geen vrijblijvende zaak is maar dat daar kosten mee gemoeid zijn. Dit zorgt er voor dat ondernemers meer werk gaan maken van hun financieringsaanvraag. De marktplaats die dit uiteindelijk het best weet te organiseren, zal uiteindelijk ook de meest rendabele – lees goed voorbereide – ondernemers trekken. Overigens zou een MKB-financieringsregister zeker bijdragen tot meer transparantie over de kredietwaardigheid van een organisatie. Ervaringen in het buitenland leren dat dit leidt tot een toename van economische groei.

Consultatievraag 3a: Hoe kan standaardisatie bijdragen aan een betere werking van de markt voor mkb-financieringen? Hier is de vraag of en hoe de overheid standaardisatie bij mkb-financieringen dient te stimuleren dan wel verplicht te stellen. Zo ja, welke randvoorwaarden dienen te gelden?¹¹ Welke organisaties zouden een verantwoordelijkheid moeten nemen in het proces van het doorvoeren van standaardisatie in de mkb-financieringsketen?

Het ontbreken van een vaste dataset voor het aanvragen van een financieringsaanvraag leidt er toe dat ondernemers en intermediairs onnodig kosten moeten maken om een financieringsaanvraag te complementeren en in te dienen. Een vaste dataset voor alle financieringsaanvragen, waarbij de ontvangende partij zelf kan bepalen of hij bepaalde data wel of niet wil gebruiken zorgt ervoor dat degene die aanvraag indient zich niet druk hoeft te maken over de vraag wie bepaalde informatie cq data wel of niet nodig heeft. Het vaststellen van de dataset zou plaats kunnen vinden door een onafhankelijke stichting/instantie waarbij partijen uit de financieringsketen zijn aangesloten. Deelname van de overheid aan een dergelijke stichting/instantie zorgt voor de noodzakelijke importantie. Voor de manier waarop dit georganiseerd kan worden wijzen wij stichting ZekerOnline. In deze stichting werken overheid en private partijen nauw samen. Daarnaast wijzen wij erop dat de overheid meer werk zou kunnen maken van het invoeren cq verplichtstellen van RGS. In landen als België en Frankrijk draagt dit bij aan meer inzicht in de prestatie van ondernemingen.

Consultatievraag 3b: Moeten eisen worden gesteld aan de terugkoppeling door financiers. zo ja, welke?

Het is belangrijk dat ondernemingen weten waarom een financieringsaanvraag wordt afgewezen. De vraag is of banken en andere financiers moeten worden gestimuleerd of gedwongen om feedback te geven. Draagt een benchmark bij aan de doelstelling van Fink en hoe zou die kunnen worden uitgewerkt?

Zoals bij antwoord twee al is aangegeven verdient het zeker aanbeveling om financiers te stimuleren hun afwijzingsgronden – al dan niet via een intermediair – kenbaar te maken. Het gedwongen feedback geven leidt

waarschijnlijk tot een standaardsetje met nietszeggende antwoorden. De onderzoeken van de Kamer van Koophandel en Pantei geven vooralsnog voldoende inzicht in de algemene afwijzingsgronden van een financieringsaanvraag.

Consultatievraag 3c: Zijn aanvullende maatregelen nodig om de beschikbaarheid van relevante informatie over het mkb voor verschillende financiers te vergroten. Zo ja, welke?

Is het nodig om de beschikbaarheid van informatie te versterken door geldverstrekkers te verplichten deze informatie, met toestemming van de ondernemer, te delen met anderen (zoals in het Verenigd Koninkrijk)? Is een vorm van registratie nuttig en nodig? Zo ja, welke randvoorwaarden zouden daarbij gelden? Voor wie zou de informatie toegankelijk moeten zijn? Welke (overheids)instantie zou een dergelijk register moeten beheren?

Er is al de nodige informatie over ondernemers beschikbaar bij bijvoorbeeld de Kamer van Koophandel hoewel de beschikbare informatie over het kleinbedrijf uiterst summier is. Ook ontbreekt bij de KvK informatie over ondernemingen die niet in de vorm van een rechtspersoon worden gedreven. Daarnaast beschikken instanties als Dun & Bradstreet en Graydon ook over de nodige informatie. Hierbij dient de opmerking gemaakt te worden dat deze informatie voor zover het het kleinbedrijf betreft vaak niet actueel is. Ook is niet duidelijk op basis van welke data men al dan niet tot een oordeel komt.

Het instellen van een onafhankelijk financieringsregister voor het MKB waarin op basis van objectieve en gevalideerde informatie inzicht wordt gegeven in het risicoprofiel van de onderneming draagt bij aan de nodige transparantie over de financierbaarheid van een onderneming. Het register kan worden ondergebracht bij een stichting / instantie met een uitgebreide raad van advies waarin de stakeholders van de financieringsketen participeren. Denk hierbij ook aan participatie van kennisinstellingen voor het verfijnen van modellen.

Consultatievraag 4: Dienen schakels in de financieringsketen te worden gestandaardiseerd, zo ja, welke? *De pilot Fink beperkt zich tot de zogenaamde verkenningsfase. De vraag is of standaardisatie ook wenselijk is voor de andere fasen in de financieringsketen, bijvoorbeeld specificatie en monitoring. Zijn nadere afspraken of regels nodig over de verschillende fasen in de financieringsketen? Welke rol zou de overheid hier kunnen of moeten spelen?*

Standaardisatie draagt bij aan een vlotte uitwisseling van data in de financieringsketen. Standaardisatie draagt er ook toe bij dat iedereen in de financieringsketen zekerheid heeft over de betekenis/onderbouwing van een dataveld dit leidt tot duidelijkheid en minder onzekerheid. Daardoor kunnen sneller en objectiever beslissingen worden genomen. Standaardisatie werkt alleen als er in een keten overeenstemming is over de betekenis van een dataveld. Omdat partijen in de financieringsketen allemaal verschillende (deel) belangen hebben en daardoor wellicht niet als eerste focus standaardisatie op het netvlies hebben, is het verstandig dat de overheid bij het standaardisatieproces het voortouw neemt. Wat betreft verdere standaardisatie in het monitoringsproces is MKB-kredietcoach van mening dat eerst nader onderzoek naar de wenselijkheid hiervan moet worden gedaan. Dit omdat de diverse financieringspartijen -ieder voor zich – mede op grond van wet- en regelgeving te maken hebben met andere aspecten voor het monitoren van risico's. Alleen voor een op te zetten financieringsregister voor het MKB is het belangrijk dat met een vaste dataset wordt gewerkt.

Over MKB-kredietcoach

MKB-kredietcoach is een organisatie die gelooft dat iedere ondernemer in het MKB recht heeft op een coach die hem begrijpt en helpt zijn dromen te realiseren. Daarbij zijn wij ervan overtuigd dat er voor iedere ondernemer een passende financiering te vinden is.

MKB-kredietcoach is de eerste organisatie in Nederland die werkt met goed opgeleide en gecertificeerde coaches die alles weten van ondernemerschap, ondernemersplannen en financieringsoplossingen. In onze aanpak hebben wij aandacht voor de samenhang tussen de persoon achter de ondernemer, de onderneming en de financiële situatie.

MKB-kredietcoach draagt er toe bij dat de kennis en expertise over ondernemerschap, financiering en groei toeneemt bij zowel de ondernemer, de accountant als de financier. Hierdoor neemt de kwaliteit van het ondernemerschap en een financieringsaanvraag toe. Hetgeen leidt tot meer gehonoreerde aanvragen. Om de processen in de financieringsketen zo optimaal mogelijk te laten verlopen werkt MKB-kredietcoach nauw samen met partijen om dit te realiseren. Om zodoende de transactiekosten die samenhangen met een financieringsaanvraag te verkleinen. Bij de ondersteuning van ondernemers werkt MKB-kredietcoach met geobjectiveerde en gevalideerde methoden waaronder het Kredietpaspoort. Op deze wijze wordt een bijdrage geleverd aan verdere transparantie in de financieringsketen.

MKB-kredietcoach werkt nauw samen met intermediaire partijen als de NBA, de NOAB en FullFinance. Daarnaast heeft MKB-kredietcoach convenantafspraken met een aantal nieuwe financieringspartijen over coaching, begeleiding en monitoring van financieringen. MKB-kredietcoach is tevens sparringpartner voor een groot aantal partijen in de financieringsketen.